

Wrocław, dnia 29 lipca 2019 r.

**Recenzja pracy doktorskiej mgr. Jacka Gabriela
pt. „Koncepcja funkcjonowania prywatnych podmiotów ochrony osób i mienia
z perspektywy deontologii zawodowej”.**

Recenzent: Prof. dr hab. JAN MACIEJEWSKI

Miejsce pracy: Uniwersytet Wrocławski

Data wykonania recenzji: 29.07.2019 r.

Oświadczenie: Recenzent oświadcza, że nie posiada żadnych interesów w odniesieniu do recenzowanej pracy doktorskiej, a problematyka naukowa projektu mieści się w głównym nurcie jego zainteresowań badawczych.

W związku z decyzją Rady Wydziału Cybernetyki Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie przedkładam recenzję pracy doktorskiej mgr. Jacka Gabriela. Pracę doktorską pt. „Koncepcja funkcjonowania prywatnych podmiotów ochrony osób i mienia z perspektywy deontologii zawodowej” Doktorant wykonał pod kierunkiem naukowym prof. dr. hab. Adama Kołodziejczyka.

Na wstępie recenzji oświadczam, że całość przedstawionej do oceny dysertacji oceniam pozytywnie a swoje stanowisko uzasadnię w dalszej części swojej opinii, wskazując także na pewne kwestie dyskusyjne czy wręcz krytyczne, do których Doktorant, mam nadzieję, odniesie się w trakcie publicznej obrony. Recenzowana praca naukowa osadzona jest w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. W zrealizowanym projekcie badawczym uwzględniono także perspektywę interdyscyplinarną, w szczególności socjologiczną, filozoficzną, etyczną oraz prawną. Praca doktorska stanowi obszernie 351-stronicowe studium zawierające naukową analizę funkcjonowania prywatnych korporacji i firm ochrony osób i mienia w Polsce w podejściu deontologii zawodowej i nauk o bezpieczeństwie. Na podstawie przeprowadzonych analiz wyników badań wła-

nych Doktorant opracował także autorską koncepcję deontologii zawodowej dla podmiotów z branży usług ochroniarskich. Recenzowana dysertacja składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, w czwartym zawarto prezentację graficzną i analizę wyników badań własnych oraz z zakończenia, wykazu bibliografii (bez ponumerowania pozycji, niestety) wykazu rysunków, tabel, wykresów oraz załącznika w postaci zastosowanego w badaniu empirycznym narzędzia, którego w spisie treści nie ujęto.

Po rzetelnym przestudiowaniu pracy stwierdzam, że przedstawiona do recenzowania rozprawa doktorska została opracowana zgodnie ze standardami formalnymi stawianymi dysertacjom naukowym, jest poprawnie opracowana w warstwie merytorycznej, metodologicznej i empirycznej. Posiada w miarę spójną strukturę (moim zdaniem rozdział trzeci należało umieścić jako drugi) i jest wystarczająco obszerna, aby wyeksponować oryginalne rozwiązanie naukowe podjętej problematyki osadzonej w dziedzinie nauk społecznych, bowiem Doktorant „zagląda” także do filozofii oraz do socjologii grup dyspozycyjnych, co intuicyjnie dostrzegam.

Pragnę podkreślić, że podjęta przez Doktoranta problematyka funkcjonowania prywatnych firm ochrony osób i mienia jest istotna z uwagi na procesy globalizacji oraz liberalizację gospodarki światowej. Wskazać można tu ekspansywność korporacji w sferę wewnątrzpaństwową oraz relacje międzynarodowe. Globalizacja, co wskazuje Doktorant, nie ominęła także prywatnych przedsiębiorstw świadczących usługi z zakresu bezpieczeństwa osób i mienia, czyli Private Security Companies (PSC) jak również zajmujących się przemysłem wojennym, czyli Private Military Companies (PMC). W oparciu o obszernie udokumentowane dane wskazuje, że globalizacja przemysłu i włączenie zadań ochrony do działalności handlowej przy „rosnącej” potędze międzynarodowych korporacji wytworzyły możliwości, w której firmy ochroniarskie stały się konkurencyjne w stosunku do instytucji państwowych, które posiadały dotychczas monopol na stosowanie legitymizowanej siły czy wręcz przemocy. Analizując owa szybką komercjalizację sfery bezpieczeństwa, Autor pracy przewiduje, że dalszy rozwój prywatnych firm ochrony (zwłaszcza wielkich międzynarodowych konsorcjów) może prowadzić do istotnych przewartościowań wielu pod-

stawowych kategorii polityczno-prawnych. Korporacje międzynarodowe nastawione na maksymalizację zysku, nie liczą się z wartościami etyki zawodowej i bez oporów biorą udział w „nowych wojnach”.

Następnie pragnę wskazać, iż Doktorant posługując się umiejętnie analizą historyczno-porównawczą i przytaczając dane statystyczne wykazał, że rozwojowi prywatnych firm ochrony i prywatnych firm militarnych sprzyjał klimat polityczny końca XX wieku, kiedy to po zakończeniu „zimnej wojny” świat zaprzestał wyścigu zbrojeń i wiele krajów znacząco zmniejszyło liczebność swoich wojsk. Szacuje się, że w tym czasie, w okresie tzw. „dywidendy pokoju”, na „cywilnym” rynku pracy znalazło się około sześciu milionów żołnierzy z czego półtora miliona zasililo szeregi różnego rodzaju firm paramilitarnych i ochroniarskich. Taki proces redukcji stanu osobowego wojska dotyczył także Polski i większości krajów europejskich. W nowej sytuacji polityczno-militarnej, kontraktowanie prywatnych firm stało się korzystne ekonomiczne niż utrzymywanie „masowych struktur wojskowych” opartych na poborze.

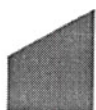
Po zmianie ustrojowej w Polsce w 1989 roku i rozpoczęciu prywatyzacji wielu sektorów gospodarki narodowej powstało w naszym kraju wiele nowych zawodów, jak menedżer czy makler giełdowy ale i „pracownik ochrony”. Z reguły, bez prawnych umocowań, przejęto część funkcji związanych z porządkiem wewnętrznym od policji, wojska oraz innych grup dyspozycyjnych systemu bezpieczeństwa. Rozwojowi tej branży sprzyjał rozkwit handlu i powstawanie wielkich sklepów i „potężnych kompleksów” galerii handlowych. Prywatny sektor ochrony przejął nie tylko zadania od „mundurowych służb” ale rozpoczął ochronę osób prywatnych i ich majątków. Nowy zawód „ochroniarza” usankcjonowany został prawnie dopiero kilka lat po zmianie ustrojowej mocą Ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia. Analizując podstawy prawne funkcjonowania prywatnych firm ochrony osób i mienia w Polsce Autor doktoratu wskazuje, że stało się to możliwe pod koniec lat osiemdziesiątych w oparciu o Ustawę z 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej. Był to właściwie jedyny akt prawny dopuszczający do działalności firmy ochrony osób i mienia. Dopiero blisko dekadę później wprowadzona została w życie

Ustawa o ochronie osób i mienia z dnia 22 sierpnia 1997 roku, normująca zasady działania tego sektora, która funkcjonuje do dnia dzisiejszego. Tak więc, po 1989 roku w Polsce, wraz z przekształcaniem się struktury państwa, rozwojem podmiotów prywatnych oraz prywatnego kapitału, rozpoczął się także proces zmian systemowych w ochronie osób i mienia, który zbiegł się z redukcją personelu „wojska i policji”, zwaną ówczesnie w języku urzędowym restrukturyzacją.

Oceniając jeszcze całościowo pracę doktorską Jacka Gabriela, widzę, iż jest ona efektem krytycznej analizy źródeł literaturowych, danych z raportów różnych instytucji badawczych oraz własnych badań empirycznych i obserwacji poczynionych w latach 2014-2018 w wybranych jednostkach wojskowych i obsługujących je prywatnych firmach ochrony. Doktorant korzystał też często z Internetu (artykuły) co umożliwiło pogłębione analizy występujących często przypadków naruszania norm prawnych i etyczno-moralnych w pracy firm ochroniarskich.

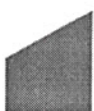
W ramach własnych badań empirycznych recenzowanej pracy doktorskiej Jacka Gabriela leży osadzone wyraźnie „explicite” założenie, że usługi świadczone przez prywatne firmy ochrony osób i mienia (PSC/PMC) powinny być realizowane na wysokim poziomie. Globalne firmy tego typu, otrzymując wysokie wynagrodzenia za wykonane zlecenia są w stanie zatrudniać sprawnych, doskonale wyszkolonych i doświadczonych „byłych żołnierzy, policjantów oraz innych członków grup dyspozycyjnych”. Dysponują jasno określoną podstawą prawną do działania gospodarczego, stworzyły autonomiczne kodeksy deontologii zawodowej czy etyki. Tymczasem, jak wywnioskował Doktorant na podstawie analizy badań oraz długoletniej obserwacji uczestniczącej, w polskich firmach ochrony osób i mienia standardy deontologii zawodowej nie są one przestrzegane. Przyczyn tego stanu rzeczy mgr Jacek Gabriel upatruje: po pierwsze, w niedostatecznie dobrze skonstruowanym prawie (prawo - zmienna niezależna 1); po drugie, w niskim wynagrodzeniu pracowników średniego i niższego szczebla (czynnik finansowy - zmienna niezależna 2); po trzecie, w zatrudnianiu w ochronie osób zaawansowanych wiekowo, niepełnosprawnych i emerytów i rencistów a nawet uczniów oraz recydywistów, co istotnie ograni-

cza jakość świadczonych usług (charakterystyki społeczno-demograficzne badanych - zmienna niezależna; po czwarte, w niezadawalającej postawie etyczno-moralnej pracowników firm (postawa etyczno-moralna - zmienna niezależna 4).

Badania terenowe Autor zaprojektował i zrealizował zgodnie z zasadami metodologii nauk społecznych w ostatnim kwartale 2018 roku, które przeprowadził w środowisku pracowników firm ochrony osób i mienia. Operatem próby stał się urzędowy wykaz podmiotów usług ochrony osób i mienia, do którego Doktorant dotarł ale i uzyskał zgodę na jego wykorzystanie. Zastosował dobór celowo-warstwowy i w rezultacie do badań została dobrana próbka $N = 379$ pracowników firm ochroniarskich, pracowników Specjalistycznych Uzbrojonych Formacji Ochronnych (SUFO) funkcjonujących na rynku w Polsce. Firmy te w większości ochraniają jednostki wojskowe. Ankietowani pracownicy firm ochrony osób i mienia należą do swoistej „elity” środowiska pracowników ochrony, są wpisani na listę kwalifikowanych pracowników ochrony oraz posiadają pozwolenie na broń. Kwestionariusz ankiety, załączony do pracy spełnia podstawowe standardy metodologicznej poprawności (niezbyt precyzyjnie zastosował Doktorant skalę Likerta).

W trakcie realizacji badań Doktorant wypracował i zaplanował zastosowanie jakościowej i ilościowej metody, na różnych etapach realizowanego procesu eksploracji i stosownie do egzemplifikowanych problemów badawczych. Wykazał się tym samym umiejętnością posługiwania się analizą, syntezą, porównywaniem, wnioskowaniem oraz abstrahowaniem. Wśród sposobów empirycznych (zarówno ilościowych, jak i jakościowych) wykorzystał technikę analizy treści, analizę historyczno-porównawczą oraz technikę sondażu diagnostycznego przy wykorzystaniu ankiety zawierającej pytania standaryzowane i otwarte, technikę analizy statystycznej zebranych danych ilościowych, analizę jakościową treści wypowiedzi respondentów uzyskanych w odpowiedzi na pytania otwarte. Poprzez krytyczną analizę zawartości metodologicznej pracy doktorskiej wskazują, że Autor wykazał się znaczną umiejętnością triangulacji metod badawczych w realizowaniu recenzowanego projektu badawczego.

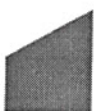

W obszarze merytorycznym rozprawy na szczególne podkreślenie, moim zdaniem, zasługuje kompleksowe podejście problematyki deontologii zawodowej pracowników ochrony osób i mienia, co wpływa na jakość oferowanych różnym podmiotom indywidualnym i zbiorowym usług ochroniarskich a pośrednio na stan bezpieczeństwa państwa. Zaciekawiła mnie autorska propozycja rozwiązań modelowych zapewniania jakości usług w postaci próby wypracowania koncepcji kodeksu deontologii zawodowej, niestety nie osadzonej prawnie a tylko na wybranych pozycjach literaturowych, z reguły zbyt odległych w czasie, co nie oznacza, aby owa wstępną propozycję nie powiązać z rozwojem prywatyzacji usług w sferze bezpieczeństwa.

Praca doktorska Jacka Gabriela ma charakter kompleksowy ze względu na sposób podejścia do norm deontologii zawodowej w firmach ochrony osób i mienia w Polsce. Przeprowadzone badania empiryczne i analiza ich wyników wskazują, że osoby pracujące w tej branży oczekują etycznego funkcjonowania swoich firm. Wypowiedzi badanych pozwalają na stwierdzenie, że pracownicy firm ochrony osób i mienia są zainteresowani posiadaniem autonomicznych kodeksów deontologicznych, które byłyby dla nich wsparciem w realizacji specyficznych a nawet niebezpiecznych zadań w systemie bezpieczeństwa państwa.

Konkludując powyższe oceny, podjęty w pracy temat badań funkcjonowania deontologii zawodowej w firmach ochrony osób i mienia ma w niektórych wymiarach charakter nowatorski w dziedzinie nauk o bezpieczeństwie czy w naukach socjologicznych. Obejmuje bowiem sfery aktywności zawodowej ludzi związane z przestrzeganiem zasad etycznych w tego typu organizacjach gospodarczych, kwestię prywatyzacji sektora ochrony i jej skutków, zagrożeniami wynikającymi z braku kontroli nad rynkiem usług ochroniarskim oraz przedstawia propozycje rozwiązań w zakresie stanowienia norm deontologii zawodowej, co jawi się jako „wartość dodana”.

Doktorant, moim zdaniem, w znacznym zakresie nabył kompetencje badacza społecznego, potrafił obiektywnie ale i interesująco zaprezentować oryginalne rozwiązania naukowe możliwe do zastosowania w sferze praktyki funkcjonowania systemu bezpie-

czeństwa państwa, w szczególności podsystemu cywilnego. Założony przez Doktoranta cel został adekwatnie dostosowany do wypracowanej metodologii badawczej poprzez jego ujęcie w trzech zasadniczych funkcjach: deskrypcyjnej, eksplanacyjnej i prognostycznej.

Przechodząc do krytycznej analizy poszczególnych rozdziałów pracy, wskazuję, iż w pierwszym przedstawiona została poprawnie problematyka deontologii zawodowej, podstawowe pojęcia związane z etyką zawodową. Autor zapoznaje czytelnika z zawartością kodeksów deontologii zawodowej w służbach państwowych i sektorze bezpieczeństwa oraz charakterystyką zawodu pracownika ochrony, wskazuje na szczególny charakter zadań pracowników tej branży. Zwrócił uwagę na fakt, że pomimo szczególnego charakteru tego zawodu nie jest on postrzegany jako „zawód zaufania publicznego”.

W drugim rozdziale Doktorant przedstawia podstawy metodologicznych zrealizowanych badań, poprawnie wypracował główny cel pracy oraz cele szczegółowe. Następnie przedstawił zasadniczy problem badawczy i problemy szczegółowe, hipotezę główną i hipotezy szczegółowe oraz własne narzędzia badawcze. Ze względu na ilościowy charakter badań Doktorant w rozdziale tym opisał szczegółowo próbę badawczą oraz dokonał charakterystyki logiki owego doboru. Oceniam opisane etapy procesu badawczego mgr Jacek Gabriel pozytywnie, chociaż często mylnie opisuje technikę jako metodę (str. 75) i niepotrzebne są wytluszczenia w tekście (str. 68 i 69).

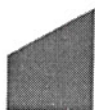
Trzeci rozdział dysertacji (już wspominałem, iż moim zdaniem powinien być drugi) jest pogłębionym opisem działania prywatnych podmiotów ochrony osób i mienia w świecie i w Polsce. Przedstawiono funkcjonowanie usług ochroniarskich w perspektywie historycznej. Autor przedstawił podział firm ochrony w zależności od ich przynależności do branży i wskazuje głównych odbiorców ich usług (s. 102). Ponadto, na podstawie różnych zestawień w postaci tabel i wykresów obrazuje trend wzrostu prywatnego sektora w państwach UE (s. 110), wielkość zaangażowania firm ochroniarskich w czasie konfliktu w Iraku i w Afganistanie oraz „moralne” konsekwencje ich użycia, a przede wszystkim ukrywanie rzeczywistych celów wynajęcia tych firm, liczebności zaangażowanych kontraktorów, zakresu działania (s. 119). Charakteryzuje zasadnie podstawy normatywne, w

oparciu które działają firmy ochrony osób i mienia w Polsce, wskazując aspekty formalno-prawne i etyczno-moralne.

W rozdziale czwartym dysertacji Doktorant przedstawił wyniki własnych badań terenowych, zrealizowanych w środowisku pracowników firm ochrony osób i mienia w Polsce, obrazując graficznie charakterystykę badanej próby populacji pracowników ochrony oraz opinie na temat kodeksów deontologii w firmach ochrony osób i mienia oraz użyteczności obowiązujących norm deontologii zawodowej w tych firmach. Ponadto, ukazane są opinie badanych na temat prywatyzacji sektora ochrony osób i mienia i wpływie na poziom usług ochroniarskich. Przedstawione zostały także poglądy badanych o ponadnarodowych korporacjach i ich wpływu na bezpieczeństwo państwa oraz postulowane przez pracowników standardy deontologii zawodowej w firmach ochrony osób i mienia w Polsce.

W mojej ocenie, w piątym rozdziale Doktorant przedstawia propozycję koncepcji kodeksu deontologii zawodowej pracowników ochrony osób i mienia, która jest jednak dość raczej zbiorem rozwiązań normatywnych dotyczących sektora ochrony osób i mienia w Polsce. Są to swoiste rekomendacje do zmian, wysnute z wybranej literatury przedmiotu, często z końca ubiegłego wieku, a więc znajdujące się poza współczesnymi procedurami

Mocną stroną pracy doktorskiej Jacka Gabriela są przeprowadzone badania empiryczne w sektorze ochrony osób i mienia na niewątpliwie trudny do realizacji temat, jakim jest deontologia zawodowa ochroniarzy. Doktorant zrealizował badania w dziewięciu miastach. Badana próba populacji, reprezentatywna dla pracowników ochrony osób i mienia, liczyła 379 osób, zatrudnionych w 10 Specjalistycznych Uzbrojonych Formacjach Ochronnych (SUFO) o zróżnicowanej wielkości kapitałowej i zatrudnieniu. Do badań wytypowano w sposób losowo-celowy firmy SUFO ochraniające jednostki wojskowe w miastach o różnej wielkości i różnej strukturze zatrudnienia. Wybór celowy polegał na dobraniu różnych podmiotów ochrony funkcjonujących na rynku polskiej ochrony począwszy od firmy największej, konsorcjum Konsalnet (zatrudnia około 20 tys. pracowników), przez

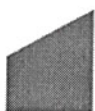

firmę Impel Security (zatrudnia około 3 tys. pracowników) i mniejsze, jak Stekop SA i DGP Security Partner. Zgromadzona baza danych daje Doktorantowi znaczne możliwości analiz wtórnych tego specyficznego sektora usług. Otrzymane wyniki z badań zostały przedstawione w sposób graficzny i tabelaryczny czytelnie, można było nie powtarzać pytań z narzędzia, zbyt często powtarza się „czy”, interpretacja danych wykonana jest dobrze ale bez odniesienia do teorii.

Kolejnym elementem godnym podkreślenia w rozprawie jest socjologiczna analiza funkcjonowania firm ochrony osób i mienia, które realizować mogą zlecenia związane zarówno ze świadczeniem usług w sferze militarnej na rynkach zewnętrznych jak i prowadzić firmy ochrony na rynkach wewnętrznych. Analiza ta została przeprowadzona zarówno z perspektywy historycznej, jak i z punktu widzenia wymagań i wyzwań czasów współczesnych. Autor pracy, na podstawie analizy treści dokumentów normatywnych ustalił, że zarówno obowiązujące aktualnie regulacje ustawowe, jak i deontologia zawodowa dotycząca sektora ochrony osób i mienia nie są adekwatne do wyzwań współczesności i potrzeb analizowanego sektora usług.

Nie można pominąć w recenzji faktu, że w pracy doktorskiej Jacka Gabriela dotyczącej problematyki chronienia ludzi i ich mienia, znalazły się rekomendacje do rozwiązań ustawowych, np. rezygnację z funkcjonowania firm ochrony osób i mienia jako zakładów pracy chronionej. Przeprowadzone badania empiryczne i zaprezentowane studia przypadków w sposób wyraźny pokazały, że dość często prawo pracowników do godnych warunków pracy (zarówno czasu pracy, wysokości wynagrodzeń jak i warunków zatrudnienia) nie jest przestrzegane.

Jeśli chodzi o dyskusyjne i krytyczne uwagi, moim zdaniem, Doktorant zbyt dużo miejsca poświęcił danym wtórnym, w szczególności statystykom firm prywatnych ochrony i sytuacji ich pracowników w krajach UE. W rezultacie powstał nazbyt obszerny rozdział trzeci dysertacji, chociaż z drugiej strony, przedstawione zestawienia pozwalają dokładnie prześledzić rozwój prywatnych korporacji ochrony osób i mienia w poszczególnych kra-

jach UE i relacji do organizacji państwowych systemu bezpieczeństwa, potwierdzających tendencję do prywatyzacji sfery bezpieczeństwa państwa.

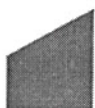
Jak prawie każda, także i ta praca doktorska nie jest wolna od drobnych błędów różnego typu, w tym błędów stylistycznych, interpunkcyjnych a nawet ortograficznych (po kropce zaczynamy zadnie od dużej litery).

Rzetelna lektura przedłożonej dysertacji doktorskiej pozwala stwierdzić z całym przekonaniem, co podkreślam, że poczynione przeze mnie krytyczne uwagi nie ujmują niczego z poniesionego przez Doktoranta całościowego wysiłku badawczego. Jest to oryginalna i ważna naukowo praca, która ma charakter systemowy w podejściu do norm deontologii zawodowej w firmach ochrony osób i mienia w Polsce. Przeprowadzone przez mgr. Jacka Gabriela badania i ich analizy wskazują, że osoby pracujące w tej branży artykułują potrzeby wprowadzenia mechanizmów „społecznych, miękkich” wzmacniających standardy etycznego funkcjonowania.

Podsumowując recenzję stwierdzam, że praca doktorska Jacka Gabriela ma charakter kompleksowy ze względu na sposób podejścia do problematyki deontologii zawodowej w firmach ochrony osób i mienia w Polsce. Badania i analiza ich wyników upoważniają do stwierdzenia, że osoby pracujące w firmach ochroniarskich oczekują etycznego funkcjonowania ich organizacji gospodarczych. Wypowiedzi respondentów pozwalają stwierdzić, że pracownicy firm ochrony osób i mienia są zainteresowani kodeksami deontologicznymi, które stałyby się dla nich wsparciem w realizacji trudnych, specyficznych oraz często niebezpiecznych zadań. Zaproponowana przez Doktoranta koncepcja kodeksu deontologicznego może przyczynić się do poprawy jakości funkcjonowania tych firm oraz relacji pomiędzy pracodawcą i pracownikiem, co jest już kanoniczne w polityce społecznej UE.

Mając na względzie wagę problematyki, jaka została podjęta w pracy doktorskiej, w trybie recenzji formułuję problemowe zagadnienia, na które oczekuję od Doktoranta odpowiedzi podczas publicznej obrony:

1. Jakie elementy kodeksu deontologicznego dla firm ochrony osób i mienia wydają się niezbędne?

2. Jaki jest wymiar praktyczny uzyskanych wyników badań w trakcie pracy nad doktorem, i mogłoby poprawić wizerunek firm ochrony osób i mienia w Polsce?
3. Które z norm etycznych kodeksu deontologicznego pracowników firm ochrony osób i mienia należałoby uszeregować na pierwszym miejscu?
4. Proszę zbudować wzór społeczny pracownika ochrony i mienia, wskazując elementarne komponenty?

Jestem usatysfakcjonowany lekturą recenzowanej pracy, bowiem przedstawione w niej analizy wyników badań własnych i zastanych, są swoistą „wartością dodaną” projektu doktorskiego Jacka Gabriela. Dostrzegam tu znaczący nakład pracy metodologicznej promotora, Pana Profesora Adama Kołodziejczyka. Zakładam, iż publiczna obrona utwierdzi moją pozytywną recenzję doktoratu, zatem będę wnioskował o jej wyróżnienie.

Kończąc recenzję, wskazuję, iż zrealizowany projekt doktorski spełnia warunki określone w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r., o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2003 r., nr 65, poz. 595 z późn. zm.), co kwalifikuje magistra Jacka Gabriela do uzyskania stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk o społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Stawiam wniosek o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Jan Kluczyński

